

17.8.36

לאחר ששלחתי אמש (בשעה שבע) את הטלגרמה למשה נחקבלו

ממנו שתי טלגרמות על שיחתו עם הנציב ועל המצב. טלגרפתי מיד לחיים ולהכסטר; החלטתי בלבי לשוב לארץ מבלי לחכות לזה"פ - אם רק אמצע מקום באווירון ביום ג'. הודעתי זאת למשה ולחיים טלגרפית.

לאחר שפענחתי יחד עם לוריה את שתי הטלגרמות של משה

והברקתי את תשובותי לירושלים, קרלסבד וניו-יורק הודיעו לי במלון מיד עם כניסתי לאולם (כרבע אחרי חצות) שירושלים הזמינה אותי לשיחה. דיבר משה - הוא עדיין לא קיבל אף אחת מהטלגרמות שלי - ורק בעזרת יומני הבינותי את דבריו. הודעתי שאני חוזר לארץ מיד והסכמתי שברל לא יבוא לישיבה. אולם עמדתי על בואו של קפלן, כי הכרחית פעולה כספית. לשאלת משה מה יהיה על זה"פ - אמרתי שאמציע בחירת ועדה פוליטית מוסמכת שתחליט על העניינים בארץ - וזה"פ לע"ע לא יקל שום החלטה פוליטית.

טלגרפתי הבוקר לאוסישקין (Neapelhouse, Karlsbad)

המצב בארץ מחמיר ואני רואה חובה לשוב מיד ארצה.

הודעתי לחיים. מציע שהזה"פ יחליט על חקציב ופעולה כספית בלבד. אי אפשר עתה להחליט בשאלות פוליטיות כי אין לדעת מה ילד יום. מציע אחת משתיים: ישיבת זה"פ בארץ לפני בוא הועדה או בחירת ועדה פוליטית מוסמכת בארץ לפי מפתח זה"פ להחליט על העניינים הפוליטיים בשעת הצורך.

טלגרפתי ללוקר להחקשר אחי מיד טלפונית, וגם ביקשתי

ואח פווייז.

- טלפנתי לזיוו שהמצב בכל רע ועלי לראוחו היום,

אך איני יכל לעזוב את המשרד ואני מבקשהו לסור הנה. ענה לי
חחילה שיתן לי חשובה אה"צ. אח"כ סלפן לי י.ל. כהן שהוא יבוא
לראותי בשם זיוו. אמרתי לו שאראה אוחו ברצון, אך לא בשם זיוו,
כי עם זיוו אדבר רק אם יבוא בעצמו.

טלפנתי למרכס - והוא הבטיח לבוא אצלי בשתיים וחצי

אה"צ.

סקר נמצא ביוגוסלוויה. הוא ופלך אנגליה.

- הבהלתי את נמיר לבוא. הוא הציע לי לראוח את מפי

לפני לכתי - הוא סבור שצדקתי בהחלטתי לשוב מיד. צלצלנו למשרד
המושבות - ומחברר שמפי איננו. צלצלנו לפרקינסון - גם הוא
איננו.

נמיר הציע להפגש עם לורד הליפכס, ומיד צלצל להרווי

למשרד החוץ - אבל גם הרווי איננו.

הצעת משה להחתיים מאה מ.פ. היא בלתי אפשרית. אין

להשיג עשיו האנשים, והצעתי לנמיר להשיג את ראשי המפלגות
לחתום על גלוי-דעת זה. הוא הוסיף גם כישופים - ואם אפשר
הארחיב ישוף מקנטרבורי. סלפן לדידס - אך אין להשיג אח לדידס.

טלגרפנו לבפי שחטוט מיד הנה; טלפנו לברוד. - אינו

בביחו, טלגרפנו לו לבוא מיד לונדונה.

החלטנו שנמיר לא יסע לזה"מ אלא ישאר בלונדון
(על פי דרישתי - עמד לנסוע לישיבה). - מויצמן אין עדיין כל
חשובה (2 אה"צ).

באימפריאל איירווייס אין מקום. יתכן שימצא מקום
ב-K.L.M., ואז אצא מחר לפנות ערב לאמסטרדם, וביום החמשי בוקר
אהיה בקהירו.

- גיי מסר מכחבו לגרייבס. גיי הבטיח להדפיס המכתב
וגם לכחוב מאמר ראשי בנידון זה.

- טלפנתי לג'ימי - אינו בלונדון. השגתי המען שלו
ב-country וטלפנתי לו. מסרתי לו המברק הארוך של משה -
ובחשובה הוא נתן עצה (צודקת כשהיא לעצמה, אבל היא עצה טובה
לא לנו אלא לממשלה) שאין אנו צריכים לשלם אף פרוטה - הממשלה
חייבת בעצמה לשאת בעול זה. אין הוא רואה איפה נשיב אנחנו
סכומים עצומים כאלה.

אסרתי על צורך בארגון מחאה - הוא סבור שאיש אינו
מחפזל עכשיו משום זוועה, לאחר מה שנעשה בספרד...
הבטיח לטלפן לי אה"צ.

- בשחים וחצי הביאו לי סלגרמה מויצמן:

Kindly wire Warburg others my name stop Shall write
Marks stop Consider your sudden departure now mush (much?)

inadvisable letter (better?) wait few days after
beginning meeting AC greetings Chaim

- בשחים וחצי בא מרכס. מרחי לו על המצב והוא
הודיע מיד שהוא נותן עשרת אלפים. אמרתי לו זה לא די - עליו
לדרוש מוורבורג 6000 לחודש. הסכים לסלגרף לו שיקציב בעד
3 חדשים 18,000, וגם שישג כמוהו עוד 10,000 לכל הפחות
בשביל צרכי המסבר. אח עשרת האלטים שלו הוא מעמיד לרשות ויצמן.

- ג'ימי סלפן עוד פעם ושוב הסביר מדוע הכרחי
שהממשלה תשלם כל הוצאות המסורה... להגן הפסיד לי את השיחה עם
בפי, כי בעת דברי אהו בא הטלפון שלה מסקוטלנד, ולא יכלתי
לדברי - כי אי-אפשר היה לי להפטר מג'ימי... היא ביקשה
לסלגרף לה.

מרכס הציע שאפנה לאמרי שיפנישני עם הליפכס - אבל
נתברר שגם אמרי איננו.

- בינתיים באה הטלגרמה של משה המתנגדת לנסיעתי.
נסיוני להתקשר עם ווייז או לוקר או גולדמן בגנף
לא הצליח. השבתי רק את כהני ומסנו נודע ששלושה אלה נסעו
הבוקר לברן להפגש עם הציר הבריטי, ואין לו הכתובת שלהם, וישבו
רק בערב. אני מנסה להתקשר עם אוסיסקין שליפונית לברר אפשרות
סידורים אחרים בענין הוה"פ.

הנימוק הממשי בהתנגדות משה לנסיעתי הוא רק בחששות

לגבי עמדת חיים. אבל אם יעלה בידי לסדר עם אוסישקין שלא יחליטו שום החלטות פוליטיות - אפשר בנקל לסדר (בעזרת לוקר) שחיים לא ידבר על פריטי ולא על "רזרבות" - ואז אין סכנה.

- לונדון נחרוקנה. נמיר רצה להחקר עם ברינגטון - וורד - וגם הוא אינו בלונדון.

- מצאנו סוף סוף את דידס. הוא היום עסוק ויבוא מחר בבוקר למשרדנו. אולי יצליח הוא להכתיב מי שהוא - או יכתוב בעצמו..

בשש לפנות ערב טלפנתי לניישטר. פסרתי לו הצעתי לאוסישקין, ביקשתיו למסור ללוקר להשפיע על חיים - במקרה שהצעתי לאוסישקין חקבל - שלא ידבר על שני הדברים ה"מסוכנים" - ושיחקר אחי טליפוניה מיד בשו בו לגנף.

- בשמונה בערב הודיעני משרד הטליפונים שהקו לפרג מקולקל אבל הבטיחו לי לקשרנו עם קרלסבד (אוסישקין) דרך קו אחר.

- בשמונה ורבע טלפן לי אוסישקין. הוא מקבל הצעתי על ועדה. אי אפשר שהוה"פ לא ידון בשאלות הפוליטיות, ובעיקר - אם להשתתף בוועדה או לא במקרה של הפסקת העליה, אבל הוה"פ אינו יכול עכשיו לקשור את ידי ההנהלה וימסרו לוועדה להחליט יחד עם ההנהלה, אמרתי לו שחיים ומשה מתנגדים להעדרי מהוה"פ. אמר: דעתו של חיים אינה מחייבת, כי הוא בחו"ל, אבל מדוע איני מקבל

דעתו של משה? אמרתי: משה חושש שיחרעמו בזה"פ על אי-בואי,
ענה - זה לא נימוק. אילו נשארתי בלונדון ולא הייתי בא, היה
יסוד להחרעם, אבל כשאני נוסע לארץ - יבין זאת הוה"פ.

אמרתי לו שיפגש עם חיים ויתיעץ איתו. אמר - שניסה
כבר פעמים להזדמן עמו - והוא דחה אותי, אולי מטעמי בריאות.
אין הוא רואה כל פגם בהעדרי - חבל רק שהעניינים לא יוכלו להתברר
כהוגן. אבל בכל יום עלול לקרות דבר מה, והוה"פ יבין זאת.

- בחשע בערב סלפן לי סוף סוף גם לוקר. הוא אמנם
מתנגד לנסייעתי, אבל אם אסע - הוא מקבל על עצמו לשמור על
חיים, ביחוד בענין הפריטי והרזרבות. גם יסביר לו למה נסעתי.
מרוצה מהקונגרס - אם כי היה עלוב; מרוצה גם מביקור
אצל הציר הבריטי בברן. ווייז והוא הסבירו את הדרישה, והציר
דיבר אחס בידירות.

- בחזרי למלון בעשר וחצי בערב סלפן לי שוב ג'ימי.

מה נחחדש בענין המטטרה? אמרתי לו שטלגרפתי למשה לעמוד על חשלוט הממשלה - אולם עשיתי צעדים להשיג הכסף ומרכס נתן כבר 10,000, וגם טלגרפנו לוורבורג. דברים אלו פעלו עליו - ושאל בתיאבון: מה ענה וורבורג? אמרתי - שאין עדיין תשובה. אולם לשוא צמיתי לשמוע ממנו - שגם הוא יתרום. במקום זה שאלני מתי אני נוסע. אמרתי - יתכן מחר בצהריים. אמר - אסלפן לך מחר בבוקר. נראה - מה יסלפן.

- אחר כך בא טלפון מגנף - צלצל גולדמן - שאל אם

אני באמת נוסע. שאלתיו לדעתו - השתמט מתשובה. "בלי משה ובלעדיך לא יהיה טעם למושב - אבל מאירך גיסא אני סבין הנימוקים כעד נסיעתך"... ולא חכמתי ממנו.

רק גמרתי לדבר אתו צלצלו לי מהמשרד שיש טלגרמה בשבילי.

ביקשתי להביאה. משה מבריק שעלה במחשבה לסלפן לויצמן מירושלים שידחה הישובה.

טלגרפתי זאח מיד לויצמן - ולמשה עניתי שלדעתי אין

לדחות הישיבה, ושוב שאלתיו אם לשוב.

- שלוש בלילה, ולאחר שהתחבטתי שעתים ללא שנה הגעתי

לידי מסקנה: לא לזוז מלונדון עד יום ו'. אראה מה אין יפלו הדברים בארץ. אם אפליג מחר לא אוכל להמצא במגע את הארץ עד יום ה' בערב - והכיוון החדש של מהלך הדברים בארץ מדאיג, ויש להסתכל לנעשה שם ולהגובה מה. במשך שנים שלושת הימים אוכל

להחליט אם לציריך ואם לירושלים - ובינתיים אשמור על הקשר
עם הארץ. כך אולי יותר קל יהיה לכוון הדברים.

18.8.36

מזכירו של ג'ימי סלמן הבוקר לשאול אם אני נוסע.
אמרתי לו שאיני יודע עדיין.

- בעשר נפגשנו עם רידס, הסברתי לו המצב בארץ והסכנה
שהיהודים לא יעצרו כוח יותר להמנע מרפרסיות, ושיש לגייס דעת
הקהל נגד הטירור הפראי של הערבים. הוא הסכים לערוך מכתב
לעתונות ולהשיג חתימת אנשי רוח וכנסיה שימחאו. מכתבו של
גיי טרם הופיע.

החדשות מהארץ מופיעות היום ב"סיימס" בכותרות אלו:

Jewish reprisals in Pal.

Train ambushed.

British soldier wounded.

אחרי סיפור עצם המעשה ציין הכתב:

This was the first serious instance of
apparent Jewish reprisals, which have hitherto
been prevented by the Jewish leaders.